

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

**Modřanská základní škola s rozšířeným vyučováním jazyků,
Praha 4, Angelovova 3183**

Angelovova 3183, 143 00 Praha 4 - Modřany

Identifikátor zařízení: 600 037 045

Zřizovatel: Místní úřad Praha 12, Čechtická 785, Praha 4

Školský úřad v Praze 4, Na Strži 35

Termín konání orientační inspekce: 6. a 9. října 2000

Čj.	015 294/00-1029
Signatura	oa4au103

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Modřanská základní škola s rozšířeným vyučováním jazyků zahrnuje v komplexu zařízení čtyřtřídní mateřskou školu, na které byla provedena orientační inspekce.

Tři třídy této mateřské školy jsou heterogenního věkového složení a jsou umístěny v Hasově ulici, čtvrtá třída pro děti předškolního věku a děti s odkladem povinné školní docházky jsou v ulici Mladenovova. V této třídě je stanoven pro mateřskou školu zcela netradiční denní režim, který se spíše přibližuje rozvrhu dětí školního věku. Také zde není podávána svačina, děti si nosí jídlo k oběma svačinám z domova, na oběd docházejí do školní jídelny ZŠ v Angelovově ulici.

Kapacita mateřské školy uvedená v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol je 100 dětí. V současné době je zde zapsáno celkem 91 dětí, výjimka oproti Vyhlášce č. 35/1992 Sb., o mateřských školách, je schválena. Do mateřské školy dochází šest dětí cizí národnosti (Rus, Ukrajinec, Indka, Vietnamci). Celkem jedenáct dětí má odklad povinné školní docházky.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Mateřská škola pracuje podle alternativního výchovného programu Začít spolu. Na základě tohoto programového materiálu si stanovily učitelky devět základních témat na školní rok, která jsou pak podrobně zpracována na většinou týdenní náměty včleněné do center aktivit. Určené úkoly vycházejí z cílů ročního plánu školy, zahrnují rozvoj osobnosti dítěte a jsou v souladu se současnými vzdělávacími trendy předškolního věku. Diferenciace nároků podle věku dětí a jejich individuálních schopností není v plánech vzdělávací práce vymezena.

Vzdělávací plány jsou k dispozici k nahlédnutí i k možné participaci rodičů.

Podmínky vzdělávací činnosti

Ve čtyřech třídách mateřské školy zajišťuje vzdělávací činnost sedm učitelek, z toho jedna bez pedagogické a odborné způsobilosti. Rovněž zástupem za dlouhodobou nemoc je pověřena odborně i pedagogicky nezpůsobilá učitelka. K realizaci programu školy, který předpokládá možnosti souběžného působení učitelek, tak nejsou v současnosti vzhledem k počtu i způsobilosti učitelek vhodné podmínky. Funkci asistentů zastává nahodile někdo z rodičů nebo provozních pracovníků školy.

Materiálně technické podmínky školy jsou velmi dobré. Vybavení nábytkem, hračkami i pomůckami je vkusné a účelné, odpovídá potřebám předškolního věku. Také prostorové možnosti tříd členěných hracími kouty jsou vhodné, pouze v předškolní třídě úprava nábytku v herně neodpovídá vysokým počtům dětí. Veškeré prostory jsou vkusně dekorovány dětskými pracemi a vytváří tak estetické prostředí. Centra aktivit jsou v rámci programu školy popsána patřičnými názvy a slouží podle svého účelu výtvarným činnostem, námětovým hram, experimentacím, dramatickým činnostem apod. Středisko pro hru s vodou a pískem není realizováno.

Zahrada mateřské školy je prostorná a dobře vybavená.

Podmínky psychohygieny jsou zajištěny po stránce bezpečnosti, čistoty, tepla i světla. Pitný režim je zaveden. Poměr spontánních a řízených činností však není vyvážený, preference řízených činností zvláště u nejstarších dětí homogenní věkové skupiny omezuje podstatně

prostor pro spontánní hru. Individuální potřeba spánku dětí je respektována, starší děti v době odpoledního odpočinku mladších navštěvují v rámci školy zájmové kroužky nebo se věnují jiným činnostem.

Řízené činnosti

Organizace vzdělávací práce při řízených činnostech vychází z principů programu Začít spolu. Sledované řízené činnosti začínaly ranním kruhem, kde se ve všech třídách projevovaly velmi dobré vyjadřovací schopnosti a komunikativní dovednosti dětí. Děti byly většinou ukázněné, měly zájem o činnosti a účastnily se jich aktivně. Učitelky v počáteční fázi dokázaly využívat jejich emocí a prožitků, při dalším pokračování a frontálním procvičování poznatků už v některých třídách ztrácela činnost svou efektivitu. Přes drobné nedostatky v práci učitelky bez pedagogické a odborné způsobilosti je třeba pozitivně hodnotit její vztah k dětem a invenci ve vedení pedagogického procesu.

Pohybovému vyžití dětí byla věnována dostatečná péče pouze v jedné třídě, pohybové dovednosti dětí byly velmi dobré. V ostatních třídách, zvláště pak v předškolní třídě, neměly děti dostatečnou příležitost k pohybu.

Práce v centrech aktivit vyžadovala kromě učitelky další asistenty, což se v době inspekce řešilo účastí rodičů a správních zaměstnanců. V obou třídách se maminky velice snažily splnit své poslání, což někdy poněkud narušovalo práci učitelky. Úroveň práce ve skupinách byla rozdílná, někdy s vyšší, jindy menší účelností, někde se již objevovaly snahy o propojení činností do integrovaných celků.

V předškolní třídě tzv. „školičce“ je organizace služeb volena tak, aby při práci v centrech už byly přítomny obě učitelky. Děti si částečně mohly volit skupinu, kde chtějí pracovat. Práce ve skupinách poskytovala většinou všem dětem možnost uplatnění a uspokojení. Mimořádná pozornost je věnována připravenosti dětí do základní školy. Pozitivně je třeba hodnotit záznamy o dětech, které jsou v rámci programu školy vedeny oregonskou metodou.

Nedostatkem v organizaci práce této třídy je zařazení bloku řízených činností od ranního kruhu až do oběda, s absencí dopoledního pobytu venku, což odporuje potřebám dětí předškolního věku.

Hygienické a sebeobslužné návyky dětí jsou na úrovni jejich věku. V organizaci hygieny někdy chyběla plynulost a přirozenost postupu. Při stolování se děti účastní úklidu nádobí.

Hodnocení dětí bylo převážně pozitivní, nebyly patrné projevy mentorování, učitelky se snažily správně ocenit každý pokrok dětí. Menší pozornost byla věnována sebehodnocení. Úroveň motivace činností byla rozdílná, často je užívána motivace nabídkou činností v centrech, méně je pak využívána průběžná motivace.

V interakci a komunikaci je v některých třídách patrné dominantní postavení učitelky. Většinou však mají děti dostatek prostoru pro volné vyjadřování a jejich slovní zásoba a komunikativní dovednosti mají velmi dobrou úroveň.

Spontánní činnosti

Nabídka činností je ve všech třídách velmi pestrá, děti mají k dispozici široký výběr hraček a pomůcek. V době her si mohou volit libovolné místo i partnera, mají možnost individuálních činností. Ve skupině dokáží dobře spolupracovat a domluvit se. Je jim poskytován dostatečný prostor pro sebevyjádření a jejich verbální projev je velmi dobrý.

Problémem je poměrně krátká doba vyčleněná v denním režimu ke spontánním činnostem, zvláště s přihlédnutím ke skutečnosti, že většina dětí přichází kolem osmé hodiny. Zvláště

v předškolní třídě se velká část dětí ke hře vůbec nedostane, po příchodu do mateřské školy usedá ke stolům a očekává s ostatními pokyny učitelky k řízeným činnostem. V této třídě se v době inspekce také projevila nižší možnost učitelky dostatečně rozvíjet a podněcovat hru, protože se věnovala převážně organizačním záležitostem.

Motivace spontánních činností je zajištěna především dostatečnou nabídkou hraček. Učitelky se podle svých možností snaží děti ve hře podpořit a povzbuzovat jejich sebedůvěru. Následné pozitivní hodnocení her oceňuje snahu dětí.

Komunikace mezi dětmi a učitelkou je přirozená, děti k ní projevují důvěru. Jsou samostatné, v jejich projevech je patrná jistota, umí se rozhodovat. Ve sledovaných spontánních činnostech vytvořila učitelka pozitivní komunikační prostředí a uplatňovala k dětem partnerský přístup.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Vzdělávací činnost je zvláště v oblasti plánování charakterizována programem Začít spolu. Úroveň plánování je velmi dobrá.

Personální podmínky mateřské školy jsou pouze vyhovující, neboť v současné době jsou dvě učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti a jejich celkový počet vzhledem k potřebám vzdělávacího programu školy není dostatečný. Materiálně-technické podmínky odpovídají požadavkům předškolních dětí a mají nadprůměrnou úroveň, psychohygienické podmínky jsou průměrné.

V organizaci a metodách řízených činností se jeví jako velmi přínosná, ale i náročná práce ve skupinách a smíšené věkové uspořádání dětí. Charakteristickým rysem práce školy je zaměření na školní připravenost. Tento cíl vedl zřejmě k vytvoření třídy pro děti 5 - 7leté, ve které však nejsou naplněny všechny potřeby dětí předškolního věku. Organizace, metody a formy řízených činností mají průměrnou úroveň.

Motivace a hodnocení dětí, stejně jako interakce mezi učitelkou a dětmi je velmi dobrá. Příznivé komunikační prostředí využívají děti k rozvoji svých vyjadřovacích schopností a samostatnosti.

Spontánní činnosti nejsou v poměru se řízenými rovnoměrně vyvážené. Dovednosti dětí ve hře dosahují dobré úrovně, ale vzhledem k organizaci dne a pozdějším příchodům dětí do mateřské školy nemůže být respektována dominantní úloha dětské hry. Organizace, metody a formy spontánních činností jsou průměrné.

Motivace spontánních činností se realizuje podnětností prostředí. V hodnocení užívají učitelky pochvaly a povzbuzení. Vztahy mezi dětmi navzájem jsou bez projevů agrese, vztahy k dospělým jsou přirozené, děti vystupují se zdravou sebedůvěrou. Komunikace a motivace mají spíše nadprůměrnou úroveň.

Výchovně vzdělávací práce se vyznačuje pozitivními i částečně negativními jevy, je hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Mateřská škola vychází při tvorbě své koncepce z filozofie Modřanské základní školy, neboť je její součástí. Hlavním cílem je vzbudit v dětech zájem o poznávání využitím alternativního

programu Začít spolu, na který je v základní škole návaznost. Ředitelka ZŠ pověřila zpracováním plánů a koncepcí mateřské školy svou zástupkyni, která mateřskou školu vede.

Kromě programu Začít spolu je zaměření tříd mateřské školy diferencováno: dvě třídy se věnují estetické výchově, jedna třída je pro děti zdravotně oslabené a jedna třída pro děti s odkladem povinné školní docházky a děti 5 - 7leté. Pozornost je věnována aktivizaci rodičů ve spoluúčasti na životě školy.

Tyto stanovené cíle jsou zpracovány v ročním plánu a mnoha ostatních materiálech, kterými se škola má prezentovat veřejnosti. Cíle vycházejí z programu školy a zaměřují se na rozvoj osobnosti dítěte. Další úkoly vyplývají ze specifického zaměření tříd, zvláště je zdůrazněn význam přípravy dětí na ZŠ. Tím dochází k velké náročnosti na podmínky realizace.

Roční plán je pečlivě zpracován a doplněn prostředky realizace, plánem vzdělávání učitelek, rozpisem služeb a plánem kontrolní činnosti.

Organizování

Ředitelka školy stanovila náplň práce své zástupkyně pro mateřskou školu, kde jsou delegovány úkoly řídicí oblasti. Jsou tak přeneseny kompetence pedagogického řízení mateřské školy včetně zabezpečení organizace provozu na zástupkyni ředitelky. Ta zpracovala funkční organizační řád a řád školy, který vymezuje povinnosti, ale i práva zaměstnanců a rodičů dětí mateřské školy. Služby učitelek reflektují potřeby vzdělávacího programu a personální podmínky školy.

Povinná dokumentace je svědomitě vedena. v odpovídajícím rozsahu.

Informační systém uvnitř školy je uplatňován běžným způsobem vnitřními nástěnkami, plánovanými poradami a osobním kontaktem zástupkyně s učitelkami.. Do předškolní třídy tzv. „školičky“ umístěné ve vzdálené ulici dochází zástupkyně ředitelky dvakrát v týdnu.

Vnější informační systém je zpracován s mimořádnou důkladností s cílem patřičné prezentace na veřejnosti. Škola vydává několik bulletinů informujících o všech záměrech, cílech, programech a zájmových aktivitách, které pořádá.

Úzká spolupráce s rodiči je jedním z nezbytných předpokladů vzdělávacího programu školy. Je realizována otevřeností školy, možností participace rodičů na životě a akcích mateřské školy, třídními a plenárními schůzkami a i účastí rodičů v centrech aktivit ve funkci asistenta.. Z přístupu rodičů v době inspekce je patrné, že spolupráce je funkční.

Mateřská škola pořádá pro děti řadu aktivit. Ty jsou situovány v odpoledních hodinách, aby nenarušovaly vlastní program školy. Děti mají možnost se účastnit výuky flétny a angličtiny, předplaveckého výcviku, kroužku keramiky a tanečních a pohybových her. Všechny tyto aktivity rodiče hradí, některé z nich vedou učitelky po své pracovní době a jsou za ně honorovány.

Spolupráce se základní školou je dána sounáležitostí jednoho subjektu a je plně využívána. Mateřské škole se tak naskýtá možnost spolupracovat se školní psycholožkou a ostatními odborníky, např. učitelkami angličtiny.

Vedení a motivování pracovníků

Zástupkyně ředitelky plně chápe potřebu dalšího vzdělávání učitelek. Využívá akreditace ke vzdělávání, kterou základní škola získala, k účasti učitelek mateřské školy na jejích akcích. Učitelky se účastní i vzdělávání v Pedagogickém centru. a využívají dalších jiných příležitostí. Zástupkyně ředitelky uplatňuje při vedení pracovníků své dlouholeté zkušenosti v oblasti řízení, vychází především z pozitivního přístupu k lidem a umí vytvářet atmosféru důvěry. Pro

hodnocení pracovníků má zpracována kritéria, která jsou v souladu s filozofií hodnocení pracovníků základní školy. Zástupkyně sama vede jednu z učitelek bez odborné a pedagogické způsobilosti, péči o druhou, která ve škole pouze zastupuje, určila její zkušené kolegyni ve třídě.

Pedagogické porady, které jsou pravidelně plánovány, se zabývají problémy pedagogickými i organizačními. Jejich zápisy mají uspokojivou úroveň.

Kontrolní mechanizmy

Ředitelka školy mateřskou školu průběžně navštěvuje a sleduje úroveň vzdělávací práce. Systematická kontrola je v kompetenci zástupkyně ředitelky, která má vytvořen kontrolní systém vycházející z ročního plánu. Hospitační činnost byla v loňském roce převážně zaměřena na práci v předškolní třídě, v letošním roce se zástupkyně spíše orientuje na učitelku bez odborné a pedagogické způsobilosti. Výsledky hospitační činnosti jsou individuálně řešeny s jednotlivými učitelkami, na poradách nejsou zobecňovány. Při inspekci prokázala zástupkyně dobré rozborové schopnosti, v hospitačních záznamech jsou závěry a doporučení k další práci.

Kontrola práce provozních zaměstnanců je prováděna průběžně, bez písemných záznamů.

Hodnocení kvality řízení

Plánování práce vychází ze vzdělávacího programu školy a je dále rozšířeno o úkoly plynoucí ze specifického zaměření tříd. Realizovatelnost cílů závisí na personálních podmínkách škol, které nejsou optimální. Úroveň plánování je nadprůměrná.

Zajištění funkčního organizačního uspořádání mateřské školy je plně delegováno na zástupkyni ředitelky, která je velmi dobře zvládá. Využívá výhod sounáležitosti se základní školou a zabezpečuje úzkou spolupráci s rodiči. To někdy přispívá k přeceňování významu školní připravenosti na úkor potřeb předškolních dětí.

Vnitřní i vnější informační systém je přes problémovost dislokovaného pracoviště předškolní třídy zabezpečen.

Ve vedení pracovníků staví zástupkyně ředitelky na vzájemné důvěře a pozitivních vztazích mezi zaměstnanci. Neopomíjí jejich metodické vedení a další vzdělávání. Motivace a vedení pracovníků má nadprůměrnou úroveň.

Kontrolní systém je uplatňován účinně a svědomitě. Jeho úroveň je nadprůměrná.

Kvalita řízení je velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 1840/ZŠ
- Dodatek ke zřizovací listině z 1. 7. 1995 (Sloučení ZŠ a MŠ)
- Roční plán školy, dlouhodobá koncepce školy, výroční zpráva
- Řád školy
- Výchovně vzdělávací plány školy
- Kritéria hodnocení učitelek
- Služby učitelek
- Přehledy výchovné práce a docházky dětí

- Přihlášky do mateřské školy a evidenční listy
- Zápisy z pedagogických porad, hospitační záznamy

ZÁVĚR

Pozitiva:

- práce ve smíšených věkových skupinách, volba programu Začít spolu
- estetické prostředí tříd, podnětnost hracích koutů
- zájem o další vzdělávání
- prezentace školy na veřejnosti
- úzká spolupráce s rodiči

Negativa

- nedostatečné personální podmínky
- nevyváženost řízených a spontánních činností
- nižší míra pohybových aktivit

Mateřskou školu lze přes některé nedostatky vzhledem k úsilí pracovníků a náročnosti zvoleného programu hodnotit jako velmi dobrou.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Jindra Černá

...J. Černá v. r.

V Praze, dne 16. října 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. 10. 2000

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

PaedDr. Iva Cichoňová

Iva Cichoňová v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-11-13	015-329/00-1029
Zřizovatel	2000-11-13	015-330/00-1029

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		bez připomínek